

Latweeschu Nwises.

Nr. 9. Zettortdeenâ 1mâ Merz 1851.

No Pehterburgas.

Mihliga apstweizinaschana wisseem Latweeschem par Widsemmi un Kursemmi no winnu brahteem, kas dsihwo Pehterburgâ!

Mihli brahli un tizzibas beedri! Mehs, weens palihdis pulzinsch, kas no jums iegahjis, warr buht no jums aismirfts, tomehr effam un paleekam meefa no juhfu meefahm un affinis no juhfu affinin. Mehs turramees pee jums, un juhs muhs ne atstumfeet no ferwis nohst. Juhs effat muhsu luhgschanas paklaufjuschi, kad mehs juhs luhdsam sawas basnigas deht, juhs famettat labprahtigi sawas dahwanas, un zaur juhfu peepalihdseschanu muhsu Deewa namâ ustaisihts un muhsu leelakais garrigais truhkums peepildihts. Bet nu mehs atkal nahkam pee jums, fauldami un luhgdami: Palihdsheet nu mums saweem behrneem skohlu eetaifihht, ka muhsu behrnineem wairs ne buhtu jamaldahs stary swescheem, ne buhtu wairs japeespeeschahs sweschu tizzibu un tautu skohlâs, bet ka tee sawâ paschâ skohlâ, sawâ wallodâ no sawa ganna un saweem skohlmeisterem warretu mahziti un audsinati tapt, mums par preeku un pascheem par laizigu un garrigu labklahschanu. Skohla gan jaw irr eetaifita, behrnini fanahkuschi, skohlmeisteri mahza — bet mehs weeni paschi jaw ne spehjam to usturreht; tapehz mehs juhs wiffus ittin no firds luhdsam: Palihdsheet saweem brahteem un winnu behrneem sweschumâ, un Deews lai swehti juhs un juhfu behrnus eeksch tehwu mahjahm un eeksch tehwu semmes!

Un lihds ar scheem juhfu brahteem un winnu luhgschanahm ir es nahku juhfu preekschâ, mihli Latweeschi, kas es schkeetohs jums nekahds sweschineeks effus, bet labs draugs un pasihstams. Diwidefmits gaddus Kursemmê

par mahzitaju bijs, un tur gan publejees par Latweeschu garrigu un laizigu labklahschanu, un nu pehz Deewa prahta schê Pehterburgâ dsihwodams un arri par Latweeschu draudses mahzitaju buhdams, gribbetu ir scheem palihdsheet un par scheem publetees ka par jums. Esnu tadeht ar labbu zilweku paligu un us Deewa stipru rohku pataudamees schê Pehterburgâ eetaifijis Latweeschu skohlu, kur saldatu behrni un zittu masaku lautiau behrni no Kursemmes un Widsemmes, kas zittâs un dahgâs skohlâs ne warr eetift, par itt lehtu maffu, woi itt pawelti, tohp mahziti un zitti arri ehdinati un apgehrbti. Baggatu un pahrtikuschu tauschu tê irr gan deesgan, bet irr arri zitti tahdâ nabbadsibâ, kahdu juhs sawâ tehwu semmê ne mas ne sinneet un ne pasihsteet. Dhtâ Webruar deenâ eefwehtijam sawu skohlu un lihds 20 behrni pehz apfehdahs pee skohlâs ehdama galda — jo tê ka pee jums wajaga behrnam ehst un meefai arri wajaga pahrtikschanas, ja gribb dwehfeliti apkohpt, un zitti wezzaki ne spehj ne behrnu meefu nedf dwehfeli apkohpt. Saldatam, ka sinnat, naw nekahda leela manta, rohkelnim schinnis laikos arri gruhti few un sawejus usturreht, un muhsu draudses lohzeeki dsihwo iskliduschu par to leelu pilfatu, behrnineem ne warr laut weeneem pascheem par pilfata eelahm straidiht — tapehz tee behrni mums skohlâ jaturr wiffu zauru neddetu, un jamahza un jabarro, woi nu wezzaki spehj ko atlihdsinacht woi ne spehj. Pawiffam kahdi 30 Latweeschu un Wahzu behrni irr peeteifti, un bes teem 8 jaunekki tohp us eefwehtischanu un peeweschanu pee Deewa galda fataifiti. Zits pawiffam sawu tehwa wallodu aismirfts, tapehz behrni jamahza treijâs wallodâs, pa Latwiski, Wahziski un Kreewiski. 2 skohlmeisteri

irr eezelti weens kà pirmais ftohlmeisters, kas irr Widsemneeks no dsimtenes, un eeksch Dorpates ftohlahm par ftohlmeisteru gruntigi ismahzichts; ohtrs, tam par paligu, irr draudses kesters, arri Widsemneeks — trescha irr ftohlmeisterene, kas meitenes mahza eeksch wifada seewischku darba un turklaht arri par mahju fainneezi un masaku behninu aplohpeju irraid. Skoblas nams irr ihrehts, tur pat dsihwo ftohlmeisteri un fainneeze, un tee behni, pui-schi weenà, meitas ohtrà gallà. Tè nu dohmajam tohs behninus turreht lihds peeweddammeem gaddeem, un tad winnus islaist zittus deenesti, zittu ammatà, zittus pee kungeem, kà Deews katram buhs lizzis — un zerram winnus islaist labbi mahzitus, gohdigi audsinatus, ka warrehs atrast laimes zekus pafaulè, Deewa shehlastibu debbesis un Kristus meeru fawàs firdis — ja til paschi ween gribbehs.

Essam no augsteem waldneekem to brihwibu isdabbujuschi, ka drihktam preeksch scho ftohlu Kursemmes un Widsemmes basuizàs un draudses dahwanas lassibt. Sa nu juhsu mahzitari jums to no kanzelehm fluddinahs, ak tad lai Deews atwerr juhsu firdis, ka ir juhs atwertu fawàs rohkas un katris zil spehdami par fawu brachtu behrinneem fweeschumà gahdatu. Mihli, lai mehs fawà starpà mihlejammees un zits zittam labbu darram, jo kas mihle, tas irr no Deewa un palek eeksch Deewa; un kò zilweks sehj, to paschu tas arri plauks, scheit laizigi un tur muhschigi! Sa Kunga shehlastiba lai irr ar jums wisseem!

Pehterburgà, Stà Webruar 1851.

Richter,

zitkahrt Dohbeles, un taggad Pehterburgàs
Latweeschu draudses mahzitarijs.

Brunneneeks Kahrlijs Rahde.

(Statteres Nr. 8.)

Ku ta steepe fawu rohku pehz ta jauna brunneneeka; tee naggi pee wianas pirksteem bij til gaxri un platti, ka labba schkippele. Muhsu brunneneeks pahr to wifsu nu tà pahrbihjahs (un prohti pirnu reis fawà muhschà), ka ne

warreja ne wahrdu isrunnaht, nedf pakusteht, jo ta bahba bij til breefmigi leela, ka til kò warreja wianas galwu faredseht. Winna to brunneneeku fatwehre ais galwas, palikke fawà padusse un nesse kà kahdu neezinu. Tà winna to aisnesse pee kahda kohka, kò winna no augschgalla aisplehse un to jounu lungu tai plihsumà eespraude eekschà, tà kà winnam til galwa ween palikke ahrà. Tad winna fahbre ta brunneneeka pascha sohbenu un mehdidama us to tà runnaja: „Nu, brangais brunnas-kungs, juhs gan buhseet deesgan jahjuschi un is-kahwuschees schinni pafaulè!“ Winna gribbeja nu itt kà par johku un itt weegli tam galwu nozirft, — bet peepefschi un paschà laikà brunneneeka sirgs beesumòs fahze spraustah. Sa raggana to dsirdejuse, warren nobihjahs, jo winna tizzeja, ka tas effoht tas puhkis; ne preeksch ka zitta winnainè bij bailès, ka preeksch schi elles-tahrpa. Uzu-mirkli tas sohbens iskritte no wianas drebbedamas rohkas un winna kà trakka nu strehje prohjam, ne luhkodama, woi preekschà bij zelsch, woi kohki, jeb efers; tà bes prahta streedama winna apgahse dauds kohkus un pahr to tiltu lehkdama salause tohs diwus greeschamohs rittenus.

Brunneneeks Kahrlijs Rahde wehl divi deenas un trihs naktis fatuppeja fawà kohkaplihsumà, kà pellite slasda, un ne warreja ne rohku ne kahju pakustinabt. Us weenreis winsch fanehme wiffus fawus spehkus kohpà, pee-puhthahs labbi refns un luhk, kohks tublin pahesprahge puschu un muhsu brunneneeks bij swabbads. Kahdas stundas atpubtees un atspirdsinajees winsch teize tà: „Nu taf gribbu wehl to leelo milsi mekleht un kad arri winna nekreeta mahte manni wehl reis sakertu, tomehr es pahr to ne behdaju.“ Ittin duhschigi winsch atkal jahje us to puffi, fur tas grahwis; bet kad atkal to tiltu eeraudsija, tad nostumme, jo winnam eenahze prahta tee affe ritteni; tomehr winna sirgs scho reis itt drohschi lehze tam tiltam wirfù un nu wehl winsch eeraudsija, ka tee ritteni bija salausti, — un preezajahs pahr to leelà preekà.

Wis ta tilta gahje zeffch pahr leelu kalnu; un kad tam kalnam bij pahrajhiis, tad eeraudsiija leelu, leelu pilli, kahdu wehl ne bija redsejis un nu labbi nopratte, ka tē ta milsena mahjoklis effoht. Bet pee wahrteem bija fargš, leels, leels tehwinšch ar refnu dselses bohmi rohkā; kad taš muhsu brunneneeku eeraudsiija, tad to apfmehje tā sazzidams: „Al tu pahrgalwigs puikelis, ko gan tu effi eedohmajees? Tas wiffu-stiprakais brunneneeks pasaulē ne eedrohšchinajahs pee manna lunga atnahkt, un tu behrnin, kam wehl putrina ja-ehd, griibbi ar winuu kautees? Ja man ne buhtu kauns, fawas rohkās pee tahda neweikta smehreht, tad es tewi pirštu-starpā tā fabersetu, kā bluffu. Tadeht tezzmuddigi prohjam pee fawas mammes puppa!“ Pahr tahdu mehdischanu muhsu jaunstungs dikti apskaitahs un winsch to leelitaju usfauze zihstetees. Tas nu smeedams pazehle fawu dselses bohmi un draudeja to brunneneeku, tā kā daschu brihd smeeklam behrenu baida ar leelu ohsolu, kas tam gahstschotees wirsū, ja klahst eefchoht; bet brunneneeks Kahrlis weenā lehzeenā tam smehjejam bij klahst un ar fawu sohvenu tā eezirte gubschā, ka tam leelajam tehwinam affinis strau-mehm strehje un winsch kā bluklis nokritte garr semmi. Nu bij smeekleem gals un winsch brunneneeku pasemmigi luhdse, lai jelscha dsihwibu tau-poht; par to winsch tam buhschoht wiffu zauru muhschu kaspohht. Kahrlis winnam mihligi rohku fneedse un tad weens pats gahje pilli eefschā.

(Zurpliffam wairaf.)

Utbilde us to stahstu: „Ko tu tē buhtu darrjiis?“

Es buhtu muhsu Kunga un Pestitaja wahrdus paflausjiis, (Matt. 5, 44.) kas fakka: darrajt labbu teem, kas juhs eenihd. Lai mannim arri kā Mikalei (Salam. fakk. w. 19, 14.) buhtu jamello, tad tomehr tas buhtu notizzis par isglahbschanu weena zilwēka dsihwibas. Daisnibu fakkoht: Herrmanns fawas ustizzihas deht tilke Wendleram par eenaidneeku,

tamdeht es winnu par 1000 dahlbereem ne buhtu lizzis pakahrt. Kad Herrmanns prett man zeetsirdigs bija, to winnam buhtu peedewis, pehz teem wahrdeem (Luhl. 6, 37.): peedohdeet, tad taps jums peedohst. Grobihnes muishā, 23schā Webruar 1851.

J. Freimann.

No Salwes.

Leel-Salwes muishā notiffahs, ka zuhka, weena patte stakā buhdama, ar trihs siweneem atweddahs, un kaut fainneeze gan us wairaf bij zerrejusi, tomehr arr par scheem preezadamees, tohs labbi apkophe, tā ka azzim redsoht tee auge. Bet kahds brihnums tai bij, ka pehz defmits deenahm, tā ka ikdeenas, atkal stakā eegahjusi, to zuhku barroht, atradde ka winna isgahjuschā nakti wehl feschus siwenus bij dsembinajusi; tee trihs pirmee jau labbi leeli bij palikkuschi, bet arri schee feschi prahwi bij un wiffi usauge, bes weena, ko mahte gulle-dama nospeede.

Chr. J. J.

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tabs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldmeeka wiffas Kreewu Walsis 2c. 2c. 2c., tohp no Dohbeles aprinka teefas wiffi tee, kam pee tabs atskahstas mantas ta tai 28tā Oktober p. g. nomiroschā Elleijas stanzjas komissora Gustav Wilhelm Katencke kahdas prassichanas woi metleschanas, lai buhtu kahdas buhdanas, jeb kas dohmatu ko prassibt, — us grunti to §§ 333 un 493 Kursemmes semceeka liknamu grahamatas zaur scho ussajinati un fawiti, per sandeschanas fawas teefas un pee muhschigas kluffu-zeeschanas libdi 16tam April f. g., kas par to weeniqu un isflehgschanas terminu noliktš, ar sawahm prassichanahm un metleschanahm, kā arri ar labbahm peerabischanahm, woi paschi, woi zaur weetneekeem, fur tahdi wehleti, un fur wahjadfigs ar assistenteem un pehrmindereem pee schihs teefas peeteiftees, fawas parradu prassichanu-simes nodohht un tad ko teefa sprerdihs, bet itt ihpaschi to heidsjamo un isflehgschanas-termina fluddinaschanu fagaidiht. To buhs wehrā likt!

Kassibts ar Dohbeles aprinka teefas appaschraftu un klahst speestu sehgeli Jelgamā, tai 24. Janwar 1851. (Z. S.) Albert Schlippenbach, aprinka teef. kungs. 2 (Nr. 143.) U. Maczewski, sikrethrs.

Uš pawehleschanu tahs Keiseriffas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walsis 20. 20. 20., tohp no Wentespils aprinka teefas, — kad tas laimeeckē Friš Nowadneek, sauzams Treugut, kas scheid us pilē brihwibas dšhwu un sawus parrabus ne spēhdamā maksāt, sawu mantu teem parradu prassitojeem atwehlejis, lai ar to darra, ko gribēdami, — us grunti to §§ 489 un 490 Kursemes semneeku likumu grabmatā, un kad zaur teefas spreedumu no 14ta Webruar f. g. par wiffu kustamu un nekustamu mantu ta peeminneka Friš Nowadneek, sauzams Treugut, fonkurse irr spreeska, — wiffi un ikfari, kam pee ta peeminneka parradneeka jeb pee wiina mantas, bet itt ihpafchi pee wiina namma un peederrumeem us Wentespils pilē brihwibas, Imā kwartali ar to Nr. 102, kas tam lihds schim peederrejis, kahdas prassichonas buhtu, jeb kas dohmatu ko prassih, zaur scho usaižinati un saukti, beš kaweschanas ischetri mehneschu starpā no oppafschrakstias deenas, un wiswehlfak

tal 22trā Juhni schinnī gaddā,

kas par to weenigu un isleshgichanas-terminu noliktē, kā warredami, woi paschi, woi zaur weetueekeem, affisienteem jeb pehrmindereem, pehz Kursemes semneeku likumu grabmatas § 495 pee saudeschanas sawas teefas schai teefas weetā atnahkt, sawas prassichanas usdoht, labbas peerahdischanas peenest un tad sagaidiht, ko teefa spreedihā. To buhs wehrā lik!

Rakstihē ar peederrigu oppafschrakstu un aprinka teefas sehgele Wentespilli, tal 20. Webruar 1851.

(T. S.) A. brihwkungs Rōnne, meera-sohgiš.
(Nr. 139.) D. Michelson, sikretehrs.

Wiffi parradu deweji ta Līndes saimeeka Mas-Talkes Andreija Preimanna, par kurra mantu fonkurse spreeska, tohp usaižinati, wiswehlfak lihds 23scho April f. g. pee Līndes pagasta teefas ar sawahm prassichanahm peeteiktees, jo wehlfak neweenu wairs ne klausihē. Līndes pagasta teefa, tal 23schā Webrnar 1851.

(Nr. 32.) ††† Peter Baumann, peesehdetajē.
Grūnthel, pag. teefas srihw.

No Krohna Dohbeles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kohdas taisnas prassichanas buhtu pee ta no mahjahm islikta Krohna Miltrianumischas saimeeka Jehkaba Grimfen no Muldawu mahjahm, par ka mantu parradu deht fonkurse spreeska, usaižinati, pee saudeschanas sawas teefas diwu mehneschu starpā, prohti lihds 3schu April f. g. ar sawahm prassichanahm pee schihē teefas peeteiktees. sawas peerahdischanas peenest un peeminnetā terminā sanahkt; turklaht wehl tohp

sinnamu darrihtē, ka to mantu ta augscham peeminnetā islikta saimeeka, ka: lohpus un doshadus mahjurihkus tal 5tā Merz f. g. no rihta pulksten 10tēs Muldawu mahjās wairakfohlitajeem uhtrupē pahrdohs. Krohna Dohbeles pagasta teefa, tal 3. Webruar 1851.

(T. S.) Pagasta wezzakajē Brauke, 2
(Nr. 76.) Teefas srihwēris Rāg.

Wlihdenes pagasta teefa zaur scho sinnamu darra, ka tahs turpatt arrentes-parradu labbad aisturretas 3 gohwis, 4 puhri ausu, 2 pohdi fahls un 3 mahzrijas appihnu tal 13tā Merz f. g. preeksch pufsdēenas wairakfohlitajam pahrdohs. Wlihdenē, tal 13tā Webruar 1851.

(T. S.) ††† Jehkab Walbe, pagasta wezzakajē.
(Nr. 44.) R. Freymann, pag. teefas srihw.

Wiffi tee, kam woi kohdas prassichanas jeb kas tam meichā zaur kohku nehsitom Krohna Seffawas meicha sargam Kreemelu-Kalnau Seiglam Dehterim, nosauktis Seemelis, ko parradā buhtu, tohp zaur scho usaižinati, tal 16tā April f. g., kas schai leetā par to weenigu un isleshgichanas-terminu noliktē, teefas laikā pee schihē pagasta teefas peeteiktees, un prohti tee pitmee pee saudeschanas sawas teefas, un ohtree pee dubbulta parrada maksaschanas, sawus parradus usdoht un spreedumu gaidiht. To buhs wehrā lik!

Nasa Seffawā, tal 16tā Webruar 1851.

(Nr. 333.) Teefas wahrdā:
Allunan, teefas srihwēris.

3 itta s fluddina schanas.

Ta maishina Hübshberg, itt tuwu klahtu pee Jaunjelgawas, ar 60 arramahm puhru weetahm, labbeem gainekkeem, leelohm plawahm un ehlahm, no ka ilgaddus ja mafs 700 judr. rub. eenahschanas iraid, tohp pahrdohka par lehtu maksu. Klahakās sinnas irr dabbumas Jehkabsstättē pee Advokata Bierhuff. 2

No Dohbeles pastes-stanzijas tohp neprezehēts zilwels, no widdeja wezzuma, woi Wahzeetē jeb Latweetē, par stallmeisteru un par usbrangu pahr teem pasta puilscheem meklehtē; wiinaam wajag prast lasfibt un rakstihē un arri prast sirgus kohpt, un itt ihpafchi labbas parahdischanas-sihmes par sawu tikumu usrahdiht.

Tas lihdschinnigē Grand-Seffawas tirgus ne tiks wairs turrehtē.